

NOVA DOBA

Stane letno 60 Din, mesečno 5 Din, za inozemstvo 240 Din.
Oglasi za mm višine stolca 50 p. Reklame med tekstem 1 Din
Posamezna številka stane 1 Din.

Izhaja
vsak torek, četrtek in soboto.

Uredništvo
Uporabljeno: Državna licejska knjižnica
v Ljubljani

Invazija tujcev.

Povsod pri nas se pojavljajo dnevnice nove trgovske firme ter ogrožajo eksistenco domačim trgovcem in podjetjem. Dokler se je pojavljalo to le sem in tja, v kakem specialnem, pri nas se nezastopanim predmetu ali stroki, nismo temu ugovarjali, in dopuščali smo, da izpolnijo naše vrste, da kompletirajo našo trgovino, da bi čim preje odpadla potreba dobave iz inozemstva. Naši oziroma, kakor se kaže, niso bili primerni, ker sta se dohod in etahiranje tujih tvrdk polastila tudi drugih strok. V mnogih slučajih izrabljajo našo gostoljubnost in naklonjenost. Mnogo teh došlecev ne upošteva naše občutnosti, ne upošteva našega jezika, zahtevajo, podpirajo in vzdržujejo tuje liste, v katerih se vodi silna propaganda za te nove ljudi in nova podjetja. Prilaskajo si najboljše prostore in najugodnejša mesta, dobivajo dovoljenja za prezidavanje stanovanj v poslovne lokale, s svojimi zvezami in sredstvi dosežejo vse, za kar domačin, držec se zakona, predpisa in intencije zakona, niti ne poskuša prositi. Če zaprosi, učini to na tak koristen način, da je popolnoma zavržen in vendar vidi, kako ga je prehitel človek ali firma, ki je došla pred par tedni in ki nima nikake pravice, niti moralnega opravičila za tako pretežiranje.

Zagreb je v tem oziru tipičen, treba je iti po ulicah in čitati napise novih tvrdk, ki so se prikazale zadnji čas v vseh delih mesta in vidimo, kam brodimmo in kaka nevarnost se skriva za celo to predrznostjo in nebrzdanostjo invazije.

Tako ni le v Zagrebu, nego tudi v drugih mestih. Kakor čitamo v članku »Protokoliranje tujih tvrdk« v beograjskem trgovinskem glasniku, se gode tam iste prilike in iste nevarnosti. Ker se nanaša to tudi na naše razmere, ga prinašamo, kakor sledi:

»V eni prejšnjih številki našega lista smo se dotaknili vprašanja postopanja pri protokoliranju tujih tvrdk, ki žele voditi pri nas kako trgovsko delovanje. Vprašanje je, z ozirom na naše obrtne razmere in njihov bodoči razvoj, izvanredno važno. Glede tega so se prizadevali malo brigati, kar je bila posledica, da se je pri nas protokoliralo veliko število tujih tvrdk ter pri tem obšlo vse predpise, izdane glede kontrole prihoda tujih podjetij.

Ponovno se moramo povrniti na to važno vprašanje, ker smo doznali, da se veliko število tujih tvrdk sprejema, da protokolirajo svoje firme pri nas in začno po naših mestih voditi svoje delo.

Mali sodček.

Guy de Maupassant. — I. Napotnik.

Mati Maglarke je prodala svoj kmetičko Šikotu, ki ji mora plačevati domstno rento. Po njeni smrti pa pripade glasom pogodbe posestvo Šikotu.

Pretekla so tri leta. Ženica se je počutila izvrstno. Zdelo se je, da se ni postarala niti za eden dan; Šikot je obupaval. Dozdevalo se mu je, da plačuje to rento že pol stoletja, da ga je prevarala, da ga uničuje. Od časa do časa je šel pogledat h kmetici, kakor gre kmet gledat julija na polje, če je žito že zrelo za srp. Vsakokrat ga je sprejela s hudomušnim nasmeškom. Rekel bi, da si je čestitala, da ga je tako potegnila. Ni vedel, kaj početi. Najraje bi jo bil zadel, kadar jo je videl. Sovražil jo je besno, zahrbtno, kakor sovraži okrašen kmet. Razmišljal je, kako bi se je rešil.

Ko je pa šel nekega dne zopet na obisk, si je mel roke kakor takrat, ko ji je bil predlagal kupčijo. Ko sta se nekaj časa pogovarjala, je rekel:

To pot hočejo otvoriti tuja podjetja svoje delovanje zlasti v Beogradu, kamor so dosedaj manjštevino prihajala vsled pomanjkanja potrebnih lokalov. Danes, ko je dozidanih že veliko število novih stavb, je podana možnost za otvarjanje novih podjetij, tuje tvrdke so začele pripravljati teren, da pridejo v Beograd. Kakor čujemo, je več tvrdk iz inozemstva najelo velike lokale, za katere plačajo ogromne najemnine, katerih niti ena naša stara tvrdka ne more plačati, še veliko manj pa začetnik. Ker so te tuje tvrdke najele lokale, znači, da jim je protokoliranje zasigurno. Sigurno je, da so to zgodaj izvršile, drugače bi se ne izpostavljale nevarnostim, da jim zapadejo velike predplače na zakup lokala.

Kako se more pri nas vse to izigravati, se ne smemo čuditi, ako čitamo zjutraj sredi Knez Mihajlove ul. napis velike nemške tvrdke obuvala, ki je otvorila tukaj svoje skladišče. Za njo bo sledila druga, tretja itd. Dokler ne bo trgovsko središče Beograda lepša dne preplavljeno s tujimi tvrdkami.

Medtem ko imajo tujci pri nas na stečaj odprta vrata, lahko trgujejo, zaslužijo, dovažajo tuje osebe in nosijo zaslužek iz naše države, naletijo naši trgovci v tujih zemljah na ogromne težave, da tam vodijo svoje posle. Naj poizkusi le ena naša tvrdka nastaniti se v Berlinu ali na Dunaju. Dvomimo, da bi ji uspelo.

Kako se posreči poedini tuji tvrdki, da se pri nas protokolira, smo imeli te dni priliko videti. Neko dunajsko konfekcijsko podjetje namerava otvoriti v Beogradu svoj delokrog. Da bi ji država oblast odobrila protokolacijo, je poslala nekim svojim prijateljem tla pisma, v katerih jih prosi, da naj odpošljejo pisma, v katerih naj bi bilo naznačeno, kako je za našo trgovino neobhodno potrebno, da otvorijo ta firma svoj lokal v Beogradu. Ta pisma so potrebna tej tuji tvrdki, da bi jih predložila naši vladi ter prosila na podlagi njih za protokolacijo. Ako takoj ne uspe, se obrne na kakega odvetnika ali narodnega poslanca in je sigurna, da dobi dovoljenje. Obide odbor pri ministrstvu trgovine in industrije in trgovsko zbornico ter se izvrši vse pri državnih oblastih.

Tako prihaja na žalost ena tvrdka za drugo k nam, a država ne vodi računa o posledicah te tuje invazije in njenih posledicah na našo trgovino. Ne vodi računa o naši nacionalni trgovski omladini, ki se pripravlja na svoj poklic, a nima moči, da se upre močnemu tujemu kapitalu. O tem vprašanju bi morale naše kompetentne oblasti veliko razmišljati in čimprej votirati za-

»Čujte, mati, zakaj pa se ne ustavi-te nikdar v moji gostilni na zajtrk, kadar hodite v Eprevi? Ljudje si že nekaj šepetajo radi tega. Pravijo, da nista več prijatelja, to pa me boli. Vi veste, da Vam pri meni ne bo treba plačati ničesar. Na en zajtrk ne bom gledal. Kadar koli Vam bo drago, pridite brez skrbi, veselilo me bo!«

Materi Maglarke ni bilo treba reči dvakrat. Naslednjega dne je šla na trg s svojim vozičkom. Vozič je njen lilapec Celestin. Brez obotavljanja je dala postaviti svojega konja v hlev pri Šikotu in zahtevala obljubljeni zajtrk. Vzradoščen krčmar ji je postregel, kakor kakim imenitni gospej. Predložil ji je klobas, kuretine, koštrunovine in slani-ne. Ker je bila skromna že od mladosti, ni vzela skoro ničesar. Saj ji je bilo vedno nekoliko juhe in skorjica kruha z maslom dovolj. Nekoliko razočaran Šikot ji je ponudil in jo siliti. Ko je zavrnila še kavo, ji je rekel:

»Časico žganja pa boste gotovo popila?«

kon, na podlagi katerega bi ministri-vo trgovine in trgovska zbornica presodila, ali je potrebno dovoliti dohod kakih tujih tvrdk v naše ozemlje. Mi nismo odločni nasprotniki tujega kapitala. Tudi za njega je pri nas mesta, toda le za gotova industrijska podjetja, za katera mi nimamo dovolj kapitala in izkustva. Glede trgovine pa smo lahko samostojni in se lahko uspešno razvijamo, kar smo že čez sto let našega državnega življenja dokazali.

Temu ni treba nadaljnjega komentarja. Trgovinsko ministrstvo naj to ponovno in dobro prečita ter naj takoj ukrene, kar je potrebno, da ščiti našega domačega človeka in trgovca, ki ima v prvi vrsti pravico za delo, zaslužek in eksistenco na svoji zemlji.

(Po Jugoslovenskem Lloyd.)

Beograd in morje.

Naša država poseduje 600 km dolgo morsko obal, ki sega na jugu skoro do Egejskega morja in vendar ne moremo morja izkoristiti tako, kakor bi radi. Solun pripada Grški, tam imamo samo pristo cono. Tako velika država kakor je naša mora imeti lastna pristanišča in ne biti odvisna od milosti sosedov, ki lahko promet vsak čas zapre.

Na jadranski obali posedujemo sicer luke, a nimamo potrebnih železnih zvez z zaledjem. Edina luka, ki je velika in ima z notranjostjo dobre železniške zveze je Reka; katero so pa Italijani zasedli in je malo upanja, da bodo kedaj odšli iz nje. Na egejskem morju ima Grčija eno luko brez zaledja, sedaj pa je vzela Italija drugo luko na jadranskem morju brez zaledja. Nehote mislimo na veliko rusko državo, ki je tudi vedno v boju, da si pribori pot na morje. Kako to, da se ravno Slovanom ne posreči priti na morje, kjer se jih trpi samo za pomirne pomorščake? Mislimo, da je glavni vzrok temu, ker imamo premalo smisla, kako vrednost nudi morje. Italijani in Grki znajo iz zgodovine, da pomeni vsaka luka veliko bogastvo ter se jo polaste, čeprav nima zaledja. Pomislimo le na mesta nekdanje Hanse, ki je posedala države najmanjšega obsega in vendar so živele v takem izobilju, da jih moramo zavidati. Pomislimo na Dubrovnik kot malo republiko in primerjajmo nekdanje bogastvo mesta s sedanjim.

Mi stojimo prekrizanih rok, naši sosedji pa gospodarijo na morju, kakor se jim poljubi.

Pri nas vsaj vodilni krogi nimajo čuta za to. Če bi ne bilo temu tako, bi

»Kar se tega tiče, se ne bom branila.«

Zaklical je na vse grlo: »Rozalija, prinesi finega, najfinejšega!« In dekla se je vrnila z dolgo steklenico, okrašeno z listjem od vinske trte. Napolnil je dva kozarčka.

»Pokusite to, mati, to je prvovrstno.«

In dobra ženica je začela piti polagoma, z malimi požirki, da bi trajal vžitek delj časa. Ko je izpraznila kozarček, ga je poveznila in izjavila:

»Da, to pa je res nekaj posebnega.« Šikot ji je nallj že vnovič. Branila se je, toda bilo je prepozno. Zopet ga je srkaja počasi, kakor prvokrat.

Hotel ji je nato ponuditi še tretjo čašico, toda branila se je. On pa je začel siliti: »To je kakor mleko; jaz ga popijem deseti, dvanaesti kozarčkov, pa mi ni nič. Kakor sladkor je. Človek ga ne čuti niti v želodcu, niti v glavi. Dejal bi, da že izgine kar na jeziku. Nič ni za zdravje boljsega.«

Ker si ga je pač še želela, je priki-

Pašič razumel ohraniti avstro-ogrsko brodovje, ki smo ga imeli celotno v rokah. Ako bi temu ne bilo tako, bi nam rapalska pogodba prinesla druge pogodbe, kakor jih imamo danes. Ne čudimo se, da je težila kraljevina Srbija na egejsko morje, za Jadran pa je imela samo platoničen interes. Če bi se Srbija prizadevala za združitev ostalih jugoslovanskih pokrajin bi morali njeni državniki ob koncu vojske nekoliko dalje misliti, kakor je potrebno za Šumadijo. Bolj važna so bila maritimska vprašanja, kakor pa Skopje in albanske meje.

Jadranskemu vprašanju Pašič ni bil kos in je sedaj še manj. Da so izgubile avstro-ogrsko vojne ladje in da so Italijani zasedli Reko, sta in ostane ta dve temni točki v Pašičevem diplomatskem delu. Naša država mora delati sedaj pokoro za diplomatske mladinske grehe, ki bodo imeli za posledico, kar se jim v Beogradu niti ne sanja ne. Tajna diplomacija obhaja orgije. Kaj nam pomagajo vse izjave in protesti, ako g. Pašič kot kak čarovnik drži v rokah škafličico z dvojnimi dnem in pusti vse kar sklenejo Poincare, Avezzano in drugi zginiti, tako da niti njegovi sodelavci v Beogradu tega ne opazijo. Oddaljeni pa opazimo, da se gre tukaj za trike in da hoče Italija izvesti, da postane Jadransko morje »mare nostrum«. Italija nam celo ponuja koncesije, kakor korekturo na slovenski meji. Pri Zadru ter nam prepusti Delto in Baroš, a na Jadranu ne smemo imeti nobenega brodovja. Nazadnje bi to ne bila nobena velika nesreča, ako bi imeli garancijo, da izginejo tudi vse italijanske bojne ladje iz Jadrana. Kdo pa nam jamči, da se bo Italija tega držala. Italijanski državniki imajo veliko vajo, da preidejo pogodbe. Beograjskim gospodom polagamo na srce, naj se z maritimnimi vprašanji pečajo intenzivneje, da bodo nazadnje vsaj toliko znali kakor Grki in Italijani in končno kakor naši lastni primorski prebivalci. Ako bo enkrat to vprašanje jasno, pride tudi potrebna energija. Jadransko vprašanje je vendar za nas največje važnosti, drugače nas bo italijanska bikovka tepla!

Politične vesti.

Debata glede Reke v parlamentu.

Seja narodne skupščine 26. tm. je bila zelo burna. Vse tribune so bile napolnjene, v diplomatskih ložah so bili vsi poslaniški in celokupno osobje italijanskega poslaništva. Interpelacijo je utemeljeval poslanec Grisogono, ki je ostro kritiziral delo vlade in njeno pasivnost glede reškega vprašanja. Proti takemu

maja, toda izpila ga je samo pol kozarčka.

Tedaj pa je vskliknil Šikot v hipni dobrotljivosti: »No, ker Vam je tako po godu, Vam ga hočem dati mali sodček, samo zato, da Vam pokažem, da sva si še vedno prijatelja.

Ženica se ni branila. Odšla je precej vinjena.

Drugi dan je zavozil gostilničar na dvorišče matere Maglarke in je potegnil z vozička majhen sodček z železnimi obroči. Nato ji je dal pokusiti vsebino, da ji pokaže prvovrstnost žganjice. Ko sta popila vsak en kozarček, ji je rekel pri odhodu:

»In ko ga ne bo več, vedite, imam ga še, le nič se ne branite. Ni vredno besed. Proj ko ga posrkate, bolj bom zadovoljen.«

Nato je sedel na koleselj in se odpeljal.

Čez štiri dni je prišel zopet. Starka je sedela pred hišo in si rezala kruh za juho. Približal se ji je, jo pozdravil in se govoreč nagnil čisto do nje, da bi ču-

načinu vladine zunanje politike ni le vsa opozicija, ampak tudi del vladine večine. Poslužiti bi se morali vseh pravic, ki jih nam nudi rapalska pogodba ter se pritožiti pri Zvezi narodov. Na interpelacijo je odgovoril zastopnik zunanjega ministra minister dr. Perič, ki je izjavil, da je naša vlada pokazala pripravljenost za nadaljnja pogajanja. Vada je nastopila pot, ki jo zahtevajo interesi države in naroda. Pri debati se je prvi oglašil posl. Ljuba Davidovič, ki je konstatiral, da minister ni ničesar povedal. Danes so edine glede tega vprašanja vse stranke opozicije, medtem ko ima vlada za seboj le Nemce in Turke. Mussolini je prisilil vlado, da poda današnje izjavo. Davidovičev govor je povzročil veliko razburjenje med vladno večino. Popoldne je prvi govoril klerikalni Hohnjec, ki je dokazal, kako Italija širi svoje ekspanzije. Med splošno pozornostjo je vstal ministrski predsednik Pašič ter je v obširnem govoru skušal popraviti porazen vtis dopoldanske vladine izjave. Mi nismo hoteli skleniti sporazum z Italijo kakor so želeli zavezniki, tedaj bi mi bolje prošli. D'Annunzio, ki je bil na Reki, se je uklonil na temelju pogodbe, a fašisti so ostali tam. Ako ne bo prišlo do sporazuma, bomo morali iti pred razsodišče. Ako nobena odločba ne bo veljala, naj pride vojna. Po celi dvorani so nastali glasni protesti. Demokratski posl. dr. Šumenkovič je ugotovil, da je odgovoren Pašič, pa je hotel danes prevlati krivdo na drugega. Na dan, ko je prišel na Reko Giardini, so pisale radikalne novine optimistično o Pašičevem in Ninčičevem diplomatskem uspehu. Unikum pa je naš rimski poslanik Antonijević. Nekega dne je sporočil ta žalostni poslanik vladi, da se je v Rimu zgovarjal s Zanello, ki je bil oni čas v Beogradu. Če ima vlada takega poslanika, ni čudo, kar se danes dogaja. Zunanji minister, ki je nato nastopil, je govoril popolnoma zmedeno ter je hotel podati zgodovino prošlosti radikalne stranke, mogoče da bi govoril o reškem vprašanju. Slišati je moral zelo pikre besede, kakor: Radikalno stranko pošljite v muzej, to je labudova pesem ministra. Po vsej dvorani je bil glasen hrup in ironični klici so odmevali. Demokrat Budisavljevič je konstatiral, da se z Italijo ne moremo pregovarjati, temveč moramo iti na razsodišče Zveze narodov. V imenu celokupne opozicije je predlagal prehod na dnevni red. Narodna skupščina konstatira, da kraljeva vlada v jadranskem vprašanju ni vodila politike s potrebno odločnostjo, vlada je v reškem vprašanju opustila vse, kar bi bilo treba storiti, da se ohrani svoboda in neodvisnost Reke. Izjavil je nezaupanje vladi. Za prehod na dnevni red so glasovali radikalni, Turki, Nemci in dva bivša Radičevca. Za vlado je glasovalo 113 poslancev, proti pa 92.

Minister dr. Ninčič demisioniral? Zadnji dogodki v narodni skupščini so vladino stališče močno oslabili. Radikalci pa se hočejo še nekaj časa držati. Izbrali so si za svojo žrtev ministra Ninčiča, ki je s svojim zmedenim govorom pokazal svojo popolno nezmožnost. Na seji radikalnega kluba je poslanec Dimitrijevič ostro napadel odsotnega ministra Ninčiča, kateremu se je sporočilo, da ne vživa več zaupanja kluba, na kar bo Ninčič podal

ti njeno sapo. In spoznal je alkoholni duh. Tedaj se mu je razjasnilo lice.

»Gotovo mi ga ponudite kozarček«, je rekel. In trčila sta dvakrat ali trikrat.

Kmalu pa se je raznesel po okolici glas, da se mati Maglarka opijani kar sama. Pobrli so jo enkrat v kuhinji, drugič na dvorišču, ali kje na poti v okolici. Treba jo je bilo spraviti domov, nezavedno, kakor mrtvo truplo.

Šikot ni zahajal več k njej. Če so mu pripovedovali o kmetici je mrmral žalostnega obraza:

»To je nesreča, pri njeni starosti, da se je tako navadila tega. Glejte, če je človek star, ni več pomoči. Slabo bo končalo to za njo.«

In v resnici je končalo slabo za njo. Umrla je naslednjo zimo proti Božiču, ker je bila obležala pijana v snegu.

Krčmar Šikot pa je podedoval posestvo in zatrijeval:

»Če bi se ne bila tako udala pijači, bi se bila lahko živela deset let.«

najbrže demisijo. Radikalne intrige proti Ninčiču pa so zadele na težkoče, ker je Ninčič persona gratissima na dvoru in je kralj, ki je Ninčiča dvakrat poklical v avdijenco, ostantativno pokazal svoje mnenje. Radikalni voditelji imajo tudi tajne razgovore glede namere Pašiča, da se umakne. Pašič bi v skrajnem slučaju dobil državnega podsekretarja kot pomočnika.

Iz seje glavnega odbora demokratske stranke. Na seji glavnega odbora demokratske stranke 27. tm. se je razpravljalo o vprašanjih stranke o ustanovitvi glavnega strankinega glasila in o kongresu demokratske stranke. Govorilo se je tudi o korupciji, ki je uvaža radikalna stranka. Demokratska stranka bo glede teh zadev predložila posebne interpelacije. Zlasti interesantne bodo interpelacije, ki jih bodo stavili demokrati glede Pašičevega sina.

Večina vlade pri glasovanju za dvanajstine v nevarnosti. Velike skrbi dela vladi glasovanja za dvanajstine. Klub nemških poslancev 27. tm. ni glasoval za vlado, ker vlada ni še pristala na njihove pogoje. Posl. dr. Kraft je zahteval od Pašiča, da odgovori na te pogoje, predno se bo glasovalo o računskih dvanajstinah. Pašič mu je odgovoril, da bo šel Nemcem na roko, a ministri smatrajo pogoje za nesprejemljive, ker zahtevajo Nemci razne privilegije. Tudi džemijet je poslal vladi nove pogoje, ki so zelo težki, a jih bo vlada najbrže sprejela z ozirom na njeno težko situacijo. Opozicija se pripravlja energično za nadaljno akcijo proti vladi.

Klerikalci se polastili goriškega pol. društva. Na občnem zboru političnega društva »Edinost« za Goriško je prišlo do tako burnih razprav, da so predstavniki napredne struje zapustili zborovanje, na kar je bilo društveno vodstvo izvoljeno iz samih pripadnikov klerikalne struje.

Kaj se godi na Bolgarskem? Revolucionarno gibanje se bliža koncu. Proglazene sovjetske republike so bile razpuščene zaradi pritiska od strani ljudstva. Večje in manjše skupine revolucionarjev zapuščajo svoje voditelje. Čez mejo pobežli seljaki pripovedujejo o nasilju vladnih čet, ki izvršujejo grozne zločine nad upornim prebivalstvom. Vladnim četam se je posrečilo zatreti upor komunistov in zemljoradnikov.

Zakonita reška vlada protestirala proti Italiji. Reška vlada v Kraljevicah je izdala komunike, v katerem najsvečanejši protestira proti imenovanju italijanskega guvernerja na Reki, kakoršne postavlja Italija samo v svojih kolonijah, to je akt nelegalnosti in dušenja svobode in neodvisnosti Reke, nadalje pomenja to formalno prevzemanje lastništva teritorija reške države. Vzroke današnje situacije na Reki ni iskati v zatvoritvi meje od strani države SHS ampak v politiki Italije, ki je vedno podpirala vsakdanje revolucije oboroženih tolp in finansirala vse iregularne režime z aneksionističnim ciljem, dočim je istočasno preprečila miroljubno in konstruktivno delo edino legalne Reke. Za barbarske razmere, ki vladajo na Reki že štiri leta, je edino odgovorna italijanska vlada. Reška nezavisna država je sposobna, da živi. Reška vlada protestira proti poskusu, da bi se brez njenega znanja ustvaril konzorcijski italijanska vlada tudi ni upravičena zahtevati povračila stroškov, ki so nastali z izvrševanjem italijanske politike na Reki.

Obnovitev političnih odnošajev med Jugoslavijo in Rusijo. »Times« javljajo, da se je jugoslovanska vlada odločila, da obnovi diplomatske stike s sovjetsko Rusijo. Jugoslovanski poslanec v Atenah, ki je sklenil uspešno pogajanja radi proste luke v Solunu, se bo podal v Berlin, kjer bo stopil v stik z zastopniki sovjetske Rusije. Vzrok temu je, ker se ne da uspešno urediti vzhodno vprašanje brez privoljenja Rusije.

50 milijonov lir za izpraznenje Krfa. Veleposlaniška konferenca je priznala 26. tm. Italiji 50 milijonov lir, ki jih je naložila grška vlada pri Švicarski narodni banki. Italija mora zato takoj izprazniti otok Krk.

Italijani evakuirali Krk. Dne 27. tm. so začeli Italijani z izpraznitvijo otoka Krka. Med salvo treh vojnih ladij je bila sneta italijanska zastava in otok izročen Grkom. »Il Mondo« primerja dosežene uspehe s porabljenimi sredstvi in

ugotavlja, da se je končala igra z izgubo.

Nemška proklamacija. Nemška vlada je izdala 26. tm. proklamacijo na narod, s katero se ukinja pasivni upor. Zahvaljuje se nemškemu narodu za zvestobo ter povdarja, da stoji nemški narod pred grenko potrebo prekiniti boj. Sklep vlade o ukinitju pasivnega odpora se je sprejel v Poruhrju brez vsega vznemirjenja.

V Nemčiji vse ustavne svoboščine suspendirane. Državni predsednik je izdal razglas, s katerim se proglašajo izjemno stanje za celo državo. Ustavne svoboščine so v celi državi suspendirane. Vrhovna diktatura je podeljena ministru vojne dr. Kesslerju. Čete v Berlinu so pripravljene na alarm. Vsa armada je popolnoma zanesljiva. Razglasitev obsednega stanja nad celo državo ni izzyvalo nobenega povesenečenja.

Odstop Stresemanna, razpad Nemčije. S kapitulacijo Stresemanna je v ožji zvezi razpad Nemčije. Porenje bo začelo voditi svojo lastno politiko proti Francozom in Berlinu. Doseglo bo svojo samostojnost in najbrže tudi svojo lastno denarno valuto. Monakovo se bo ravnalo po sklepih Porenja.

Glavni cilj de Rivera. Nekemu španskemu novinarju je izjavil general Primo de Rivera, da je njegova glavna želja, da se zamenja španski Maroko za Gibraltar. Seveda se mora šele Maroko popolnoma zavzeti, da se more o nadaljnjih ukrepih razpravljati.

MESTNO GLEDALIŠČE V CELJU.

Repertoar:

28. petek »Marija Stuart«. B.
30. nedelja »Marija Stuart«. Izven.

Celiske novice.

Mestno gledališče v Celju. Vsled začetne porazdelitve abonementa A in B je prišlo do tega, da ima tekoči teden abonement B dve predstavi, abonement A pa nobene. Na tožadevna vprašanja in pritožbe poročamo po informacijah pri upravi gledališča, da se bo vrstni red abonement-predstav uredil tako, da bo vsak abonement prišel vsaj enkrat v tednu na vrsto, kar je tudi najbolj pravilno. Veliko zanimanje vlada za današnjo predstavo »Marija Stuart«, ki bo občinstvu v vsakem pogledu nudila lep umetniški užitek.

Razburjenje prvih dnij, ki je bilo v Celju radi cenega mesa, ki ga je spravila na naš trg srbska izvozna firma Markovič, za katero seka meso na stojnici pred lekarno »Pri Mariji Pomagaj« mesar Weber, se je že nekoliko poglobilo. Vidi se pač, da gre ta obrat prav dobro. Najboljše pri stvari je še to, da nam gospodinjne vsesplošno zadržujejo, da so nosile domov iz mesnice mnogokrat slabše meso za visoko ceno 25 Din za 1 kg, danes pa dobivajo na trgu meso jednake kvalitete za 15 Din 1 kg. Ker pa je naval na to stojnico dnevno ogromen, bi bilo umestno, da bi kupočče občinstvo vzdrževalo strog vrstni red in ne bi razne brezobzirne osebe se vrivale od spredaj v vrsto ali pa prihajale iz nasprotni strani. Ako se mora čakati in postajati v vrsto, kar je neizogibno pri tem navalu, potem je pač treba absolutnega reda, in stvar stražnika, ki bi naj pri tej stojnici nadziral red, bi bila, da se ljudje tudi reda drže, ne pa tako, kakor se sedaj večkrat dogaja. Pri nas smo vajeni reda in jednakega postopanja, to mora veljati prav tako za tiste, ki so doma v Trstu ali pa v Celju. Privilegijev za brezobzirnost tu ne sme biti. Stvar mestnega tržnega nadzorstva je, da nauči ljudi reda, ako drugi organi tega ne zmorejo.

Celjsko pevsko društvo naznanja svojim članom, pevkam in pevcem, da odpadejo zaenkrat dosedaj določene vaje radi raznih zaprek. V prihodnjih dneh bo odbor skušal premestiti dosedanje težkoče in se bodo potem vršile redne vaje zopet od 15. oktobra naprej. Od takrat računa društvo na polnoštevilno udeležbo brez izjeme in brez izgovora. Tudi na tem polju smo dolžni naši kulturni stvari posvetiti svoje moči, ker sicer ne smemo računati na to, da se nas smatra za kulturno društvo, ki naj povzdiga nacionalno zavest in pospešuje razvoj našega napredka! — Pevske vaje objavimo v »Novi Dobici«.

Sokolsko društvo v Celju vabi člane in članice kakor tudi naraščaj in deco, da se udeleži v nedeljo, 30. sep-

tembra zleta v Žalec. Društvo vzame prapor s seboj. Odhod ob pol 1. uri popoldne izpred telovadnice, kjer bodo pripravljene vozovi.

Sokolsko društvo v Celju priredi v nedeljo, 7. oktobra ob 4. uri popoldne v dolnjih prostorih Narodnega doma vinsko trgatavo. Več o tem prihodnjič. Prireditve aranžirajo telovadci.

Na obrtno-nadaljevalni šoli v Celju, je vpisovanje vajencev v soboto dne 29. tm. od 8. do 12. ure predpopoldne, od 2. do 5. ure popoldne in sledečo nedeljo od 8. do 12. ure. Po sejemnem sklepu šolskega odbora se mora vplačati vpisnina Din 25 za vsakega vajenca. Istim, ki so šoloobvezni, se ne bode štel vajenski čas, ako bi šole ne posečali. Vodstvo.

Trgovska nadaljevalna šola v Celju. Vpisovalo se bo v to šolo v soboto, dne 29. sept. od 18. do 20. ure in v ponedeljek 1. okt. od 18. do 19. ure. Vpisati se je vsem vajencem trgovin Celja in bližnje okolice. Pouk bo pričel, ako se ne razglasi drugače, v četrtek, dne 4. oktobra. — Ravnateljstvo.

Celjsko ljudsko vseučilišče je imelo odborovo sejo dne 17. sept. tl. in se je sklenilo sledeče: Redna predavanja bodo vsakih 14 dni in sicer ob ponedeljkih večer vedno ob pol 8. uri. Datum in naslovi rednih predavanj so sledeči: 8. oktobra bo predaval g. urednik Šimic »o Babiloniji nekdanj in sedaj«, 22. oktobra g. primarij dr. Rajšp »o alkoholizmu«, 5. nov. magistratni svetnik gosp. dr. Ivo Šubic »o ustavi naše države«, 19. novembra g. primarij dr. Rajšp »o spolnih boleznih«, 3. dec. g. m. prof. g. dr. Omersa »o reformi« srednje šole na Češkem« in 17. dec. g. dr. Ant. Schwab »o današnjih nalezljivih boleznih«. Spored in naslovi predavanj po novem letu 1924 se objavi pred Božičem. — Istočasno se objavi, da se namerava vršiti tudi v tej sezoni poučni tečaj iz knjigovodstva (enostavno, dvostavno ter ameriško knjigovodstvo z najvažnejšim naukom o menicah), katerega bo imel strokovnjak, bančni uradnik g. Oskar Černež. Ta praktični tečaj bo vseboval 30—35 ur pouka, tedensko dvakrat po ena in pol ure. Za ta tečaj je plačati 50 dinarjev vnaprej in sicer pri vpisovanju, ki se vrši v risalnici deške meščanske šole pred in po predavanju na večer 8. oktobra tl. Da se ta, za današnje čase zelo važen tečaj, sploh otvori, mora biti najmanj 20 prijavlencev. V slučaju, da se prijavi mnogo obiskovalcev, se vrši drugi tak tečaj po novem letu. Pravico do vstopa k predavanju in tečaju imajo le člani ljudskega vseučilišča. Nekateri člani so plačali za lansko leto celo članarino (12 + 2 = 14 Din). Ker pa so se vršila predavanja le do januarja 1923, imajo dotični že za osem mesecev vnaprej plačano članarino. — Odbor ljud. vseučilišča.

Knjigovodstveni tečaj. Iz več strani se je že opetovano izrazila želja, da se prireduje v Celju knjigovodstveni tečaj za obrtno knjigovodstvo. Pouk v knjigovodstvu bi bil v zvezi s poukom o kalkulaciji. Gospodje, ki bi bili pripravljene v teh tečajih poučevati, naj to naznanijo ekspozituri urada za pospeševanje obrti v Celju s pristavkom, ali bi poučevali samo knjigovodstvo ali tudi kalkulacijo, koliko ur tedensko bi se pouk vršil, koliko časa bi trajal in kakšen honorar se zahteva.

Iz državne službe. Premesčen je iz Celja v Velenje in imenovan za upravnika in rudarskega svetnika inž. gospod Josip Močnik, za višjega rudarskega komisarja in nastavnika tukajšnje rudarske šole pa je imenovan inž. gospod Vasilij Pavlovič.

Maturu je te dni napravil na II. drž. gimnaziji v Beogradu g. Jakob Blažon iz Celja. Čestitamo!

20. september 1923 v Celju. Pretečeni četrtek je »Klub napr. slov. akademikov v Celju« pobiral v spomin petnajstletnice septemberskih dogodkov po mestu knjige za koroško mladino ter v iste svrhe prodajal tudi klubove koleke. Glede pobiranja knjig moramo reči, da ni bil uspeh oni, kakršnega bi si želeli in to kljub ponovnim objavam in prošnjam v dnevnem časopisju, naj se knjige pripravijo že vnaprej, da ne bo nepotrebnega čakanja. Vendar je bilo izgovorov: nismo vedeli, nismo brali itd., povsod dovolj. Splošno dejstvo je, da postajamo Slovenci v osvobojeni domovini od prevrata sem vedno mlačnejši, mesto da bi ravno sedaj, ko imamo proste roke in prosto voljo tem agilnejše delovali na raznih kulturnih po-

ljih, predvsem pa skrbeli za brate on- stran granic, da nam jih povsem ne za- jame tuja poyodenj. Kje je ono življe- nje, kakor je bilo med nami pred pre- vratom, ko smo s tem zastavljali tako- rekoč svojo eksistenco? In bi sedaj mi- rovali, ko smo prosti vsakih spon? Marsikdo si žal misli: kaj je treba se- daj raznih narodno-kulturnih društev, ko smo svobodni, čemu razna iredent- ska društva, ko itak nič ne pomaga. Kar se prvega tiče, naj le pogledajo taki kratkovidnejši duševni nivo našega po- vprečnega človeka, njegove nazore o državi, jugoslovanstvu itd., naj le po- gledajo, kako lepo je začelo zopet po- ganjati v našem vrtu hrastovo listje. K drugemu bi omenil, da če bo videl na- rod tam preko mej, da ga je zapustila rodna majka, da bo temu narodu pošel pogum in vera v dan vstajenja, in na- rod, kateri izgubi pogum in vero v svo- jo bodočnost, je zapisan smrti in pogi- nu. Zato se pa otresimo že enkrat te svoje mlačnosti in povrnimo se k prej- šnji agilitnosti in prejšnjemu delu.

Učiteljski zbor Drž. realne gimn- zije v Celju je daroval »Podpornemu društvu ubogih učencev« 110 Din na- mesto venca na grob blagopokojnega g. Franca Mravljaka.

Književna dela šolskega ravnatelja Josipa Brinarja — skup 14 knjig — je povodom tridesetletnice njegovega jav- nega delovanja razstavila v svoji iz- ložbi knjižarna Goričar & Leskovšek v Celju, ki je tudi v lastnem založništvu izdala več knjig imenovanega šolnika. Našel se je 26. sept. svilen žepni robček. Lastnik ga dobi pri P. Schwab, Cankarjeva ul. 9.

Dopisi.

Žalec. (Sokolska slavnost.) Sokol- ski prazniki, ki so se vršili v letošnji se- ziji v Sloveniji se zaključijo z naraščaj- skim dnevom v Žalcu, kamor bo sokol- ska mladina prišla v nedeljo, dne 30. septembra tl. iz vseh sokolskih društev včlanjenih v celjsko sokolsko župo in dala slovenskemu občinstvu priliko, da vidi smoteno delo, ki ga goji Sokolstvo v tekočem društvenem letu. Veselični odbor žalski je pridno na delu. Z mrz- lično naglico se vršijo velike priprave na veseličnem prostoru, kakor tudi v Roblekov dvorani, ki se bo ta dan pred- stavila v prerajeni svečani obleki. Slavnost se vrši ob vsakem vremenu. Za slučaj dežja se izvrši ves spored, razum telovadbe okoli dvoranskih šoto- rov, kjer nas bo tudi dobra celjska že- lezničarska godba presenetila z dovrše- nim koncertnim in plesnim programom. Kdor bo »za njega deval«, se bo prepri- čal na lastne oči, kako muzira šampa- njec, kako leskeče Jeruzalemec. Bz- strost in prisotnost duha pa bodo pod- krepli jasni Naraksovi sifoni. Jestvin hram bo tokrat kompleten — klobasice pridejo gotovo izza tajnega svojega skrivališča. Gnjat je na rajži. Okusne slaščice se bodo nudile po zmernih ce- nah ter znatno pospeševale prebavo. Sveži krapci se servirajo v specijelno želodčno uteho. V kavarni gospodarita Kneipp in Franck, kakor bo p. t. gostom ljubo in drago. Cvetice in tobak pride- ta na svoj račun. Kakor že rečeno, se bodo nudila slavnim posetnikom raz- novrstna razvedrila, komite pa hoče povsem ustreči želodčnemu, živčnemu in srčnemu vprašanju. Ne zamudite le- pe prilike!

Grize. (Velikodušen dobrotnik mla- dine.) Obratovodja drž. premogovnika gosp. inženjer Šinkovec Viktor v Zabu- kovci je naklonil šoli v Grižah pri Celju precejšno vsoto denarja za nabavo naj- potrebnejših knjig revnim učencem. Posredoval je dalje, da je domača po- žarna bramba prispevala v isti namen lep znesek ter trkal ob raznih prilikah pri svojih znancih in prijateljih, da so posegli globlje v žep v dobrobit naše uboge mladine — zakar mu podpisano vodstvo izreka najiskrenejšo zahvalo z željo, da bi našel več posnemačev. — Šolsko vodstvo Grize.

Narodno gospodarstvo.

H M E L J.

XXII. brzojavno tržno poročilo. Ža- tec, 25. sept. 1923. Zunaj živahnejše na- kupovanje — po 2950—3150 č K za 50 kilogramov.

XXIII. brzojavno tržno poročilo. Žatec, 26. sept. 1923. Skrajno čvrsto razpoloženje in živahno nakupovanje —

60% prodanih — cene rastejo — 3000 do 3400 č K za 50 kg.

Kmetijski pouk po deželi. Oddelek za kmetijstvo priredi v prvi polovici meseca oktobra tl. sledeča predavanja na Štajerskem: **V nedeljo, dne 7. okto- bra:** 1. Svečina, o jesenski pripravi zemlje, Štrekelj. 2. Špitalič, okr. Konji- ce, o kletarstvu, Štamberger. 3. Benl- ca, Prekmurje, o kmetijstvu, Pavlica. **V nedeljo, dne 14. oktobra:** 1. Koprivna, o živinoreji, Wernig. 2. Fram, o izbolj- šanju kmetijstva, Štrekelj. 3. Zibika, o kletarstvu, Štamberger. 4. Sakatovec, Prekmurje, o odbiru semena, Pavlica.

Poštna hranilnica (poštanska šte- dišnica) v Beogradu začne poslovati 1. oktobra tl. in sicer bo opravljala za enkrat le čekovni in virmanski promet. Poštno-hranilnično službo bo tudi na- dalje še vršila v njenem dosegačem področju (v Bosni in Hercegovini) poštna hranilnica v Sarajevu, ki vsled usta- novitve poštne hranilnice v Beogradu spremeni svoj naziv v »poštni čekovni zavod v Sarajevu«.

Obrestovanje čekovne imovine. Poštna hranilnica v Beogradu ter poštni čekovni zavodi v Ljubljani, Zagre- bu in Sarajevu bodo od 1. oktobra tl. dalje obrestovali imovino na ček, raču- nih z 2% (sedanja obrestna mera 1.8 %).

Poštna čekovna služba se bo od 1. oktobra tl. dalje vršila po predpisih no- vega pravilnika. Glavni smoter je po- spešitev izvrševanja čekovnih vplačil in izplačil s tem, da se uvede neposredno obsevanje poštne hranilnice v Beogradu ter poštne čekovnih zavodov v Ljub- ljani, Zagrebu in Sarajevu z vsemi po- štami v kraljevini. Dočim so n. pr. do sedaj prijavljale vse pošte v Sloveniji čekovna vplačila samo ček, zavodu v Ljubljani in je šele ta naznanjal vpla- čila na položnice drugih pošt. ček, za- vodov tem zavodom, bo od označenega dne dalje vsaka pošta pošiljala polo- žnice direktno dotičnim zavodom, za ka- tere so bile vplačane. Ravnotako boče v bodoče vsak zavod pošiljal čekovne nakaznice direktno na izplačujoče po- šte in na več potom posestinega zavo- da, v katerega področje spada pošta.

Dnevna kronika.

Državni sanitetni svet zboruje od 1. oktobra t. l. dalje v Beogradu. Iz Celja se udeležijo kot član in delegat iste- ga g. primarij Raišp.

Profesor dr. Hlešč se vrne na za- grebško univerzo. Kakor smo svoječas- no poročali, je predaval prof. dr. Hlešč na varšavski univerzi ter deloval za po- globeitev poljsko-jugoslovanskih stikov. S 1. oktobrom se vrača v domovino ter prične v zimskem semestru zopet s predavanji na zagrebški univerzi.

Odstop ptujskega župana. Pri zad- nih volitvah je postal s pomočjo soci- jaldemokratov ptujski župan pek Lo- sinscheg, ki je povsod, kjer je mogel, delal proti slovenskim interesom. V zadnji občinski seji je hotel prepričati pogodbo mestne občine z Dramatičnim društvom glede zakupa mestnega gle- dališča, kar se mu pa ni posrečilo, so- glasno je bila pogodba sprejeta. To ga je tako razburilo, da je odložil župan- sko čast. Do volitev novega župana yodi občinske posle vrli narodnjak pod- župan Blažek.

Pisatelj Ivo Čipiko umrl. V ponde- lje 24. tm. je umrl v Kastelu Novom pri Trogiru v Dalmaciji pisatelj in novi- nar Ivo Čipiko. Njegova ugledna in bo- gata rodbina se je preselila v Dalmacijo iz Benetk. Kot šumar je imel priliko spoznavati prirodo in priprosto doma- če ljudstvo. Čipiko je eden najizrazitej- ših predstavnikov dalmatinske pripo- vedne literature. Njegovo čtivo je ži- vahno, duhovito in veselo. Preminul je v starosti 54 let.

J. A. D. »Triglav« v Zagrebu na- znanja svojim članom in abiturijentom: redno vpisovanje se vrši na vseh fakul- tetah in visokih šolah v Zagrebu od 1. do 15. okt., na eksportni in tehnični vi- soki šoli pa od 1. do 8. okt. Kdor reflek- tira na stanovanje v dijaških domovih, naj vloži prošnjo na upravo do 1. okt. Dom v Vodnikovici ulici je poln. Opozar- jamo tovariše tudi na stanovanje v pri- vatnem dijaškem domu Goljak štev. 2, ki si ga pa reflektant mora rezervirati nemudoma. Namerava se tudi odpreti centralna menza s polno plačo, t. j. 15 dinarjev dnevno; s popustom pa le te- daj, ako bodo donesle nabiralne akcije dovolj gnotnih sredstev. Prošnje vlo-

žite čimprej! Prošnjam priložite: a) in- deks, b) izpit odnosno kolokvije, c) u- božni list, potrjen od oblastev; abiturij- enti pa naj priložijo: maturitetno in spričevalo VIII. razr., ubožni in krstni list ter domovnico. O centralni štipe- diji odboru do danes še ni nič znano. Društvene lokale nameravamo odpreti okoli 10. oktobra. Do tega časa daje pismene informacije tov. Penič Aleks., štud. med. Zagreb, univerza, Za odgo- vor priložite znamko! — Odbor.

Nekdaj — in danes. Nekdaj v Av- striji ni moglo pol milijona Slovencev na Štajerskem doseči nižje nemško-sloven- ske gimnazije v Celju. Danes v Jugo- slaviji ponuja radikalna vlada raznim razskropljeno živčim renegatom nem- ško gimnazijo v Ljubljani. Daleč smo padli v svoji narodni državi. In še so med Slovenci ljudje, ki se prodajajo tej stranki, mesto da bi se ves slovenski narod enotno dvignil in uprl takemu na- silju, ki tako kruto žali naš narodni čut in prodaja naše življenske nacionalne interese. Vse ima svoje meje, taka poli- tika pa vodi neizbežno v katastrofo, ker se tako nečuvno igra z vsem, kar je slovenskega. Proti takemu brezvest- nemu zapravljanju vsega, za kar smo se mi Slovenci borili deset in desetlet- ja, bi moral vstati cel narod kot en mož brez razlike strank.

Požar. V sredo dopoldne je nastal požar v Scherbaumovem mlinu v Bi- strici ob Dravi. Bistriška požarna bramba, ki je takoj prihitela na lice me- sta, je morala najprej dvigniti streho, predno je mogla začeti gasiti. Škoda je mala, ožgano je samo nekoliko tra- movje.

Požar na Zgornji Poljskavi. Pred par dnevi ponoči je na Selih pri Zg. Polska- vi požar uničil vsa gospodarska po- slopia in hišo najbogatejšega kmeta Mlakarja. Rešiti se ni dalo ničesar. Zgorela je tudi vsa živina. Škoda je o- gromna.

Koliko imamo bolnic v Jugoslaviji? Po pregledu, ki ga je izdalo ministristvo za narodno zdravje, imamo v Sloveniji 22 bolnic in sicer 15 državnih in 8 pri- vatnih s 3153 posteljami. Število bolni- kov je lani znašalo 27.954 oseb, dolgov- izkazujejo 4.274.944 Din. V celji kralje- vni se nahaja danes 163 bolnic z 18.648 posteljami. Stalnih vojaških bolnic je 17, a začasnih 21. Na tisoč prebivalcev pridejo 3,59 postelje.

Srečke razredne loterije se podra- že. Ker gre čisti dobiček državne raz- redne loterije za podporo raznih polje- delskih, trgovskih in obrtnih institucij in so se zadnji čas podpore tako pomno- žile, je poljedelsko ministristvo sklenilo, da se srečke razredne loterije podraže za 100 odstotkov.

Nesreča zavednega obrtnika. Dne 10. tm. v noči je požar upepelil poslopje mizarskega mojstra Ivana Neubauer v Beltincih do tal ter je s poslopjem zgo- rel vso lastnikovo premoženje. Ta ne- zgoda zadene g. Neubauerja tem huje, ker poslopja niso bila zavarovana proti škodi požara. Obrtno društvo v Beltin- cih, kateremu g. Neubauer načeljuje, prosi nujne pomoči za znanega zaved- nega obrtniškega organizatorja. Even- tualni prispevki se bodo objavili in se naj vročijo predsedniku Občesloven- skega obrtnega društva Ivanu Rebeču v Celju.

Dr. med. Fran Svetina, zdravnik v Sv. Juriju ob j. ž. ordinira vsak dan od 8. do 12. ure v zgornjem trgu v hiši g. trgovca Artmana. 2—1

Oviraj promet na Donavi. Donava je zadnji čas, zlasti med Novim Sadom in Vukovarjem tako upadla, da ne mo- rejo veliki nemški in avstrijski parniki odpluti nazaj. Na Donavi se nahaja več tisoč vagonov blaga natovorjenega in čaka, da se vodna globina zviša.

Soška cona zopet prenovljena. O- zemlje pri Soči, ki je vsled bojev na Soči bilo skoro čisto upostošeno, je že skoraj docela prenovljeno. Poljedelska in vrtnarska dela so tekom tega leta toliko napredovala, da je zemlja rodila isto količino, kakor v mirnem času.

Nevarno pristanje. »Narodna Poli- tika« javlja iz Plzna, da se je dvignil z letalom v Marijinih varih znani letaiec Arigi, a se je moral vsled pokvarjenega motorja kmalu spustiti na tla. Letalo je padlo na železniški tir ravno v trenu- ku, ko se je bližal vlak. K sreči se je vlak pravočasno ustavil, da ni trčil z letalom. Ko so odstranili razbito letalo, je vlak nadaljeval svojo vožnjo. Arigi je ostal nepoškodovan.

Najstarejši človek v Vojvodini umrl. V Bački Turiji je umrl najstarejši mož v Vojvodini, Kosta Josič, ki je do- segel starost 105 let.

Sokolsko društvo v Medvodah nam poroča, da je Ministristvo poljepripre- de i voda na prošnjo preložilo žrebanje od 14. avgusta na dne 20. decembra 1923. Toliko v blagohotno vednost vsem, ki imajo srečke efektne loterije za zgradbo Sokolskega doma v Med- vodah! Zdravo! — Odsek za zgradbo Sokolskega doma v Medvodah.

Razne vesti.

Zanimiva zgodba. Gustav Mayer in Samuel Steiner sta preživela svojo mladost v Zagrebu. Leta 1900 sta se preselila v Ameriko, kjer je kupil Mayer malo farmo in redil koze. Steiner pa je postal bančni agent. Oba sta si prihra- nila malo premoženje. V letu 1921 sta se pa preselila k svojem v Budimpe- što in kupila skupno malo posestvo. Mayer je redil zopet koze, Steiner se je pa pečal z bančnimi opravili. Zgo- dilo se je pa, da sta se zaljubila stara prijatelja v mlado deklico in nastal je med njima prepir. Deklica se ni hotela za nobenega odločiti. Steiner je kupil deklici hišo, Mayer ji je pa podaril 2000 dolarjev. Kaj sedaj? Deklica je prodala hišo, vzela dolarje in pobegnila z nekim bančnim uradnikom v Berlin. Mayer in Steiner sta se zopet sprijaz- nila in tožila skupno nevesto.

Samomor pod vlakom. Trgovski pomočnik Svetozar Popović se je vrget v samomornem namenu blizu ženske kaznišnice v Zagrebu na železniški tir. Vlak mu je odtrgal obe nogi in ga groz- no raznesaril. Vzrok smrti navaža v pi- smu, da se ga je začela lotevati blaz- nost.

Zanimiva statistika. Za časa vla- danja komuné in za režima Friedericha se je dalo na Madžarskem 50.000 Judov krstiti. Sedaj pa kaže statistika druge interesantne podrobnosti. V teku zad- njih treh let je prestopilo 31.000 Judov zopet nazaj v svojo vero in število raste od dne do dne. Sedaj se dajo krstiti sa- mo še dijaki, in sicer zato, da jih sprej- mejo na univerzo.

40 rudarjev utonilo. V premogovnih rudnikih v Roddingu je voda predrla zid, ki je ločil star rudnik od novega ter je poplavlila vse rove. Okoli 80 rudarjev je zalotila voda pod zemljo. Dosedaj so jih rešili 40, ki so bili še živi. Ostalih 40 je še v rovu.

Praznoverje pri Arabcih. Arabci imajo čudno prazno vero. Prepričani so, da z vsako strelo pade istočasno kos meteorskega železa na zemljo. Kdor po- seduje tak kos železa, si je pridobil ve- liko bogastvo, ker imajo iz takega že- leza izdelani meči in noži izredno moč. V bitkah varujejo svojega lastnika, tudi strela ne udari nikdar v njega. O pogia- varju Seik Nasru pripovedujejo, da si je le s pomočjo takega meča priboril svojo in svojega ljudstva svobodo proti Egipčanom. Druga prazna vera je, da se ogenj, povzročen po strelji, ne razš- ri, treba vliati vanj nekaj mleka. Ker bi voda meteorično železo izpridila, upo- rabljajo v kovačnicah mesto vode mleko.

Poskušno sušenje sadja. Dne 3. okt. tl. ves dan se bo na vinarski in sadjar- ski šoli v Mariboru vršilo poskusno su- šenje na veliki novi dr. Stojkovičevi su- šilnici. Interesenti, ki se zanimajo za to najnovejšo sušilnico in za sušenje sad- ja na debelo, se opozarjajo, da si napra- vo ob tej priliki ogledajo in se prepri- čajo kako deluje.

Nadomestek za volno. V angleški industriji preizkušajo neko novo tvari- no, o kateri se trdi, da lahko nadomesti volno. Imenuje se ta nova tvarina ar- gan ter je proti različnim boleznim, ki uničijo volno, popolnoma neobčutljiva. Sprememba klime ne škoduje tej novi tvarini prav nič, kakor tudi razne kisl- ne ne. Da se pa takoj izdelati, kakor hitro pride z drevesa, Argan uporablja- jo za izdelavo srajc, oblek itd. Vse stva- ri, narejene iz argana, so mnogo cenej- še kakor volnene. Učenjaki so izrekli jako povoljno mnenje o arganu. V ma- lajskih državah ter v Indiji so že zasa- dili ogromna polja. Tam namreč raste rastlina argan. Mnogi suknarji iz Lan- cashire so že naročili velikanske koli- čine argana platna.

Radio bo opravljial vse delo leta 2423. Profesor David A. Low napove- duje čas, ko bo radio opravljial vse de- lo. On celo pripoveduje svojim roja-

CELJSKA POSOJILNICA

Stanje hranilnih vlog
čez K 70.000.000.-

Narodni dom (na oglu v pritličju)

Stanje hranilnih vlog
čez K 70.000.000.-

Sprejema hranilne vloge na hranilne knjižice in tekoči račun ter jih obrestuje od 1. avg. t. l. naprej po 6% brez odpovedi, 6½% do 8% z odpovedjo, večje stalne naložbe in naložbe denarnih zavodov po dogovoru.

Obavlja vse denarne, kreditne in posojilne transakcije najkulantneje.

kom, da bo v 500 letih, ali pa mogoče še mnogo prej, radio skuhal njih čašo čaja. »Ljudje bodo čez 500 let gledali na nas kot na divjake«, je rekel slavní učenjak. V radio Utopiji bo delavca zbudil radio, hranil ga radio in na delo ga odpeljal aeroplan, ki bo kontroliran potem radio.

18-6

Radio prinesel velikansko veselje gluhi ženi. Trinšestdesetletna Mrs. Manley Everham je bila popolnoma gluha celih zadnjih šestdeset let. Zadnji petek pa je prvič začula po tolikih letih godbo in človeške glasove. Radio je bil ta čudodelnik. Izjavila je, da si je nataknila radio-slušalo samo iz radovednosti brez vsakega namena na ušesa, toda bila je silno presenečena, ko je začula čudne glasove, a po preteku par minut je že lahko razločila posamezne glasove ter godbo. Mrs. Everham je bila medtem nenavadnim eksperimentu vsa iz sebe ter je večkrat z rokami ploskala nevidnim pevcem in godbenikom.

Visoka hipoteka. »Avanti«, organ socialistov v Milanu, ki je imel nedavno 1.000.000 naročnikov, je vzel na hipoteko posojilo v znesku 2.200.000 lir. Govori se, da je prišlo vodstvo zadnje čase v težke finančne stiske ter da je moralo najeti to posojilo, da si zagotovi še nadaljnji obstanek.

Devetletni deček postal polkovnik. Devetletni J. B. Eversole mlajši, sin Mr. in Mrs. J. B. Eversole iz Lexingtona mesta, je dobil dekret, s katerim je imenovan za pobočnika v štabu guvernerja Edwina P. Morrow. Kot pobočnik je v činu polkovnika. Deček je s tem postal drugi najmlajši častnik v Ameriki, ki je dosegel tako visoko vojaško čast. Guverner Morrow je izkazal tako odlikovanje mlademu dečku kot pripoznanje za zvesto delovanje za državo Kentucky stare pionirske družine Eversolov. Razen Richard Charles

Stolla, sina sodnika Stolla iz Lexingtona, ki je postal polkovnik, ko je bil dva dni star, je mladi Eversole najmlajši častnik v Združenih državah na tako visoki vojaški stopnji.

Štiri ubiti, ko je eksplodiral s smodnikom natovorjen vlak. Na progi pennsylvanske železnice pri South Amboy, se je vnel tovorni vlak, ki je vozil smodnik. Smodnik je eksplodiral in goreči zaboji brezdimnega smodnika so padali med avtomobile na Lincoln cesti, ki teče sporedno s progo. — Štiri so bili obžgani do smrti in 27 je bilo ranjenih. 15 izmed ranjenih bo najbrže podleglo operklam.

Misijonarju ni prav, da bo afriški glavar odstopil polovico svojih žen svojemu sinu. Misijonar Rev. A. Hoyt Miller je odpotoval s parnikom Zeeland v Belgijski Congo z namenom, da pregovori Mauamda Kavula, glavarja plemena Buluba, od njegovega sklepa. Misijonar, ki se trudi s 50 drugimi misijonarji, da bi odpravil pri afriških domačinih mnogoženstvo, je izvedel, da namerava glavar, ki se že bliža častitljivi starosti 100 let, izročiti svoj prestol in petdeset svojih žen svojemu sinu. Polovico, to je petdeset, si jih pa misli še obdržati.

Dinar notira danes, dne 28. sept. na čirski borzi 6.50.

Stanovanje zamenja brivec Koštomaj.

Odgovorni urednik: Lic. Edvard Šimic. Izdaja in tiska: Zvezna tiskarna v Celju.

Proda se dobro ohranjen

čevljarski stroj

(Singer) Zavodna 56, v bližini klavnice.

Primarij dr. Raišp
od 30. septembra
do 7. oktobra
ne ordinira.

Sprejme se eden

vajenec

kakor tudi več dobrih slikarskih **pomočnikov** pri V. Schunko, Gaberje 9, Celje. 3-1

Išče se

mehlovana soba

dve postelji, poseben vhod, v Celju ali okolici, z event. hrano za dva samska mesarja. Ponudbe pod »Samca« na upravo.

Dne 18. septembra 1923 se je zatekla v gozdove posestnika Ivana Blanc v Liscah štev. 4, ena

g o s

koja je v askrbi najditelja in stoji lastniku na razpolago.

Trgovski sluga

se sprejme takoj v veletrgovini R. Stermecki, Celje. 2-1

Nočnega čuvaja treznega poštega, in
kočijaža in hlapca h konjem sprejme

Majdič, Sp. Hudinja.

Naznanilo!

Pozor!

Pozor!

Prodám od 1. do 8. okt. vsake vrste čevlje, domače izdelave po

25%
znižanih cenah

Priporočam mojo zalogo navadnih, srednjih in najfinejših čevljev in dolenic. Prejem vseh vrst čevljev po meri ter hitra izvršitev popravil po zmernih cenah. Oglejte si izložbe in zalogo!

Štefan Strašek, Rovaška ul. 1

Zastopnika

za požarno in življensko zavarovanje, za potovanje in stalne za večje kraje in sicer v Šoštanju, Mozirju, Rogatcu in v Kozjem **se iščejo**. — Isti bodo dobro inštruirani. Eventuelno diskrecijo se zjamči. Ponudbe je poslati pod šifro »Velika domača zavarovalnica« na upravo tesa lista. 1

Dr. med. Fran Svetina
zdravnik v Št. Jurju ob j. ž.

ordinira vsaki dan
od 8. do 12. ure v zgorjem trgu v hiši g. trg. Artmana.

2-1

Shimmy — One-Steep
Tango-milonga — Boston

se prične poučevati začetkom oktobra. Prijave vsaki dan (razven nedelje in praznika) od 18. do 20. ure: Gosposka ulica 7 (pisarna hotela Balkan). 3-2

Priporoča se brivnica
Matija Bukovčan,
Celje — Kralja Petra cesta 27.
Prvovrstno britje in striženje las. Sprejema tudi britve v brušenje. 2-2

Pletarje

izurjene, sprejema proti dobri plači od komada Pletarna v Sirnišču, Slovenija r. z. z o. z. Stanovanje preskrbljeno. 5-2 Delo stalno.

Stanovanje

Gospod, ki se želi poročiti, išče stanovanje, eno ali dve sobi s kuhinjo. Plača mesečno do 750 Din. Ev. tudi lahko zamenja svojo prazno sobo za tako stanovanje proti visoki odškodnini. Cenjene ponudbe na upravo lista pod »Mirna stranka«. 2-2

Išče se

soba s hrano

za gospodično pri boljši rodbini. Ponudbe na upravo »Nove Dobe«. 2-2

Prodám hišo

primerno za eno družino, 1 oral posestva, ¾ ure od Celja ali 5 minut od postaje Petrovče. V stanovanje se kupec takoj lahko vseli. Interesenti naj vpošljejo svoje adrese pod »Hiša, Celje, Petrovče« na Aloma Company. 3-3

Zvezna tiskarna v Celju

izvršuje vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela solidno, okusno in najhitreje

Ceně konkurenčne!

Prepričajte se sami!

Najmoderneje urejena knjigoveznica

Donavska federacija.

Na sestanku dr. Beneša in ogrskega ministrskega predsednika se je razpravljalo tudi o gospodarskem problemu donavske kotline in donavske federacije, za katero se zlasti Madžarska ogreva, ker bi imela veliko koristi, ako bi prišla v ožji stik s svojimi sosedi. Donavska federacija je tudi želja francoskih krogov, zlasti onih, ki zasledujejo iste interese, kakor ogrska visoka aristokracija. Zato se ni čuditi, da se v državah Male antante skoro noben politični zanj ne ogreva, zlasti tedaj, ko je bilo habsburško vprašanje v akutnem štadiju. Popolno prava je bila misel, da bi z donavsko federacijo nastal prehod k novi izdaji Avstro-Ogrske.

Odkar pa je stopilo habsburško vprašanje v ozadje in se ogrska vlada trudi, da bi z energičnim nastopom privedla šovinistično-iredentistične elemente zopet do treznosti, se je začelo zlasti na češkoslovaški strani misliti na zblížanje z Madžarsko.

Gospodarsko zblížanje ni tako težko, če se pomisli, da sta vsa Slovaška in Karpatska Rusija izrezana iz telesa nekdanje zemljepisno in gospodarsko zaokrožene Madžarske. Jednako razmerje je z Romunijo glede Sedmograške, tudi njej bi zblížanje ne bilo nezajeljeno. Ni še dolgo, ko se je govorilo o personalni uniji med Romunsko in Madžarsko. Uresničenje tega projekta se je izjalovilo, ker so Madžari glede Sedmograške stavili take zahteve, katerih Romunija ni mogla izpolniti. Kljub temu bi bila Romunija po vesteh tamosnjih listov zadnja, ki bi odklonila zvezo z Madžarsko.

Če izločimo politični moment, bi bila donavska federacija v prvi vrsti gospodarski problem. Ustvarilo bi se veliko gospodarsko telo, ki bi na zunaj enotno nastopalo. Skupna carinska meja bi bilo prvo, kar bi rodila federacija druga posledica bi bila skupna valuta. Ako razmotrimo nasprotstva gospodarskih interesov ki ločijo države, ki pridejo pri federaciji v poštev, se nam zdi, da to ni mogoče. Srednja Evropa je tako razdrapana, da se ne more držati dolgo v takem položaju in vendar jih je mnogo, ki niti o gospodarski federaciji ne morejo nič slišati, čeprav je suverenost posameznih narodov nedotaknjena.

Na dnevnem redu so sedaj pogajanja, ki imajo za predmet promet na spodnji Donavi, katerih se udeležujejo Madžarska, Romunija in Bolgarija. To vprašanje bo zaposlilo tudi našo državo, ker jo mora kot mejaša Donava interesirati. Da se ogrski državniki ponovno zanimajo za donavsko federacijo, je vzrok, ker ima njihova dežela centralno lego, ki povzroča težko gospodarsko situacijo.

Med vojno je izšla znana knjiga »Mitteleuropa« od Naumanna, v kateri piše pisatelj o gospodarskem ozemlju od Severnega do Vzhodnega morja. Vojna je izpadla za centralne sile nesrečno tako, da ni bilo nič s tem projektom. Kako se bo vprašanje v bodočnosti razvilo je odvisno od tega, kakšen režim se bo na Madžarskem stabiliziral.

NARAŠTAJSKI DAN SOKOLSKÉ ŽUPE CELJE.

Javni čas.

Javno vežbo odvara 131 muške dece sa 4 sastava župskih prostih vežbi. Vežbe se ne mogu nazivati lakim, ali mali vežbači svladavaju ih. U pogledu nastupa, kriča i ravnanja treba uzimati obzir na mladost vežbača i na prilike na vežbalištu, pokrivenom ostrim pješkom. Iza njih nastupa 6 vrsta ženskog pomladka k vežbama na spravama; 1 vrsta žen. naraštaja uzima ruče bočki sa pružnom daskom, po jedna vrsta naraštaja i dece dugi i kratki konop, 2 vrste dece brvno, 1 vrsta naraštaja skok u dalj. Obvezatne vežbe primerene su vežbačicama, provadjaju se tačno i gladko pa zaslužuju svu stručnu pohvalu. Slede župne vežbe ženske dece sa praporcima u državnim bojama; broj vežbačica 127. Nastup, kriče i ravnanje nisu baš uzorni, ali živo šarenilo malih devojčica i njihovih praporčica pokriva mnoge greške, tako da ukupni dojam verno prikazuje Tyršovu težnju ka zdravlju i snazi, mladosti i krasoti. Iza njih izvede deutorica muškog naraštajnika iz Celje

Murnik-Cernetov »Carmen«; nastup uz motto uverture osim malo predlaganog uravnavanja i pokrivanja ide dobro ali vežba samo uz melodiju torerovog marša ispada nešto neskladno i malo temperamentno. Možda je uzrok na glasbi, koja na prelazu od overture na marš zapinje u taktu, pa svira marš zategnuto i dosta laganije nego uverturu. Ipak postigne ova tačka kod publike potpun uspeh. Žen. naraštaj i žen. deca prikazuju u 5 skupina mladinske igre, živo i naravno kao na igrištu. Sledi teško pričekan tačka: vežbe muškog naraštaja na spravama: 1 vrsta (Trbovlje-Zalec) na preči, po jedna (Celje-Zagorje i Šoštanj) na ručama, 3 vrste iz Celja: skok u vis motkom, stol u šir i kozlič. U zagorsko-celjskoj vrsti na ručama nastupaju prvaci današnje tekme pa naravski svraćaju opću pažnju na sebe. Prvu rednu vežbu dovezbaju uzorno; ali sveopća pažnja potakne ih ka dobrovoljnim vežbama pa nam prikazuju »kovrtljaj ispod ruča«, stoje u ruku sa okretima, ali bez veze sa drugim prvcima i kad ikad nakon dužih težkih prekinuća. Mi smo uvereni, da su im prednjaci po svojoj dužnosti to zabranili pa žalimo, da se naraštajnici ne pokoriše. Ali publika, koja je došla na svoj račun, udari u buran pljesak. Ovak o i uža publika, koja se toliko puta prkosi svojim pogodovanjem sokolskih težnji, zavadjia mladež i smeta onima, koji preužeše dobrovoljno ovu težku zadaću ne tražeći ne koristi ne slave pa ni — smetanja. Ovakov mladič znade, da može pouzdano računati na aplauz, pa zaboravi reči svojeg prednjaka, kojih još ne može razumeti. Uspeh prvaka na ručama zaveo je i vrstu na preči u neuspjele pokušaje premaha pa čak i velekovrtljaja. Naproti tome beše držanje i vežbanje ostalih vrsti sasna dobro, naročito kod šoštajnske vrste na ručama i kod celjske vrste sa skokom motkom. Dok se vežbanje ženskog naraštaja na spravama može mirno nazvati uzornim, na žalost ne može to kazati o župnim prostim vežbama ženskog naraštaja. Pada u oči maleni broj vežbačica: 42. Njihove lepe vežbe zaista teške su ali gledom na mali broj vežbačica, (najtecateljica) i na mali broj društva, koja učestvovaše (samo Celje, Hrastnik Šoštanj, Trbovlje i Zagorje) nadali smo se većoj skladnosti. Nastup sam beše siguran, kriče i ravnanje manjkavo. Šestorica naraštajnika iz Trbovelj prikazala nam 2 sastava francuskog boxa; moramo da smo zahvalni marljivom prednjaku za ovu tačku ali moramo primetiti, da se izpadi u sokolskom sustavu izvode na petama, nikad na prstima. Željeli bi i življeg tempa; priznajemo pak, da je peščano tlo nemalo smetalo eksaktnosti. Župne proste vežbe muškog naraštaja izvodila su 82 naraštajnika. Nastup, izimši nekoliko grešaka kod diobe iz četvoreda u dvorede, precizan, korak enakomerni i siguran. Izvedba I. i III. sastava vrlo dobra, izvedba III. sastava neskladna, IV. sastava opet dobra. Ali treba i tu ukoriti kriče i ravnanje: premda nismo imali količe u zemlji, ipak beše dosta stalnih tačaka za orijentaciju. Po uspjelim nastupima na okružnim sletovima u Konjicah i Zagorju te na župskom sletu u Trbovljama očekivali smo više. Izatoga izvodi 9 naraštajnika iz Šoštajna lake ali lične proste vežbe, skladno i tačno. Zaključnom tačkom je skladba »Konjički«, koju predstavljia 5 naraštajnika i 10 ženske dece iz Celja u pet skupina uz klavirsku pratnju. Ova vežba spada bolje na pozornicu u zatvorenim prostorijama, pak bi mogla loše uspeti. Izazvala je kod občinstva buran pljesak, a nas je živo potsjećala na konjanički karusel na ljubljanskom sletu prošle godine. Skupine naraštajnika iz Celja otpale su; zašto? Sjećamo se na preciznu izvedbu u Konjicah pa žalimo, da se i ova vežbena grana nije prikazala publici.

Nastup beše u enegičnim rukama, tačka se brzo porodača za tačkom, tako da se nisu umoravali ne baš mnogobrojni posmatrači. Posmatračima se pridružilo i žarko jesensko sunce; odmah izza povorke probilo i rasturilo je magle pa nam donelo najlepší dan u posmeš svima, koje zadržati subotna kiša. Nakon zadnje tačke bogatog razporeda pozdravi domaćin-starešina celjskog društva sokolsko omladinu, koja postroji zbor na vežbalištu. Istakne veliku ulogu sokolskog naraštaja

u sokolskoj organizaciji i veliki dojam njegovih priredbi, koje se razvijaju stalno iz malih početaka u sjajne manifestacije sokolskog rada i sokolske misli. Tumači živim rečima osnovne misli Tyršovog poslanstva: uplivati telesnim vežbama na razvoj, jakost i čistoću karaktera od zorne mladosti do zrelog doba i prikazuje glavne dužnosti, koje odanie proističu. Podvlači dužnost većitog ispopunjavanja samog sebe i drugih na uhar vlasni i čitavog naroda. Naraštajski pokret proističe iz skromnih početaka ali ustrajnim radom prednjaka i vernošću pitomaca razvio se u najvažniju granu sokolskog udeštvovanja i u najsigurniju zaruku budućnosti. Sačuvaće otačbini svežu snagu vernih sinova, obnavljati je sveudilj. Glasba svira, omladina igra kolo. Zlati sunčani zraci ljube šarenu sliku crvenih košuljica, belih rupčića, zdravih tela, živih očiju, uzdanicu naše budućnosti.

KRONIST.

Delnice.

Nervozno smo čakali v kolodvorski čakalnici na ostala člana naše ekspedicije, namenjene v Delnice. Konečno vendar le prideta beg in soproga. Beg mi zatrjuje, da je na pozdrav prav dobro pripravljen. Stopimo v vlak in govornik še enkrat ponavlja svoj govor, ki mu je še precej gladko teklo. Uverjen sem bil, da zapusti najgloblji utis na licu mesta.

Po 15minutni vožnji smo v Delnicah, kjer nas delniška družba koj zapazi in nam pride nasproti. Rokovanja, poljubovanja in pozdravljanja ni bilo ne konca ne kraja. Silna živahnost. Vse železniško in potno osobe nas opazuje smehljaje v najboljšem pomenu.

In sedaj dregnem govornika pod rebra, le-ta pa v silni zadregi ne more nikamor. Mučen položaj, posebno zato, ker je strojevodniška radovednost zakriknila »vlakno« zamudo in s tem neljubo nam pozornost nedobrodošlih gledalcev izza oken osebnega vlaka. Begov govor se zlekne v tresajoč »dober dan«, ki mu sledi le »primeren Bog ga daj!«

In s tem je oficijelnost pri kraju. »Bežimo! Vlak še vedno stoji! Zgubimo se že vendar enkrat! Hvala Bogu da nas nihče ne pozna«, je šlo od ust do ust Delničarjev. Vlak odhaja in mi z njim.

Preselimo se v delniški salon. Ker smo bili duševno precej utrujeni, nam servirajo belo kavo, ki smo jo zavžili z vsó človeško slastjo. V kavo pa se je pozneje namakal bohinski sir, domača slanina in druga prebavo pospešujoča jedila za nadaljno — trpljenje.

Radi spremembe zraka si je treba ogledati tudi malo ostali Delničarski dom. Cel labirint. Po stopnicah gori in doli. Soba za sobo, ogled in tolmačenje raznih slik, firme domačih deklet v dražestnih kostumih, Novakove peči in slednjči še terasa od katere vidiš prav lepo zračni dvor in še lepše pa neprostovoljne sobane, iz katerih pozdravljajo »znanega« mu bega znanci izza tiste dobe, ko je i on »imel čast« biti po lastni izjavi v »karlavskem taborišču«.

Na terasi se mi ponudi tudi Leja z dobroto, da me nauči kvačkati, kar sem pa hvaležno odklonil z ozirom na tanke in kratke igle ter prepustil hvaležno delo njej, sestri in rimskim prijateljicam njenim.

Kam pa zdaj?

Begova gospa je izrazila željo, da bi še rada enkrat v življenju »videla Francnla«. Velika in lepa hiša je tam in pretoplo je notri, najbolj pa voda v kamenitih jamah. Sicer pa ni več življenja, ker nas gleda že jesen skozi veliko okno. Begova gospa pa je bila žalostna, ker Francina več ni. Na vekomaj je vzel slovo.

Veseli me pa prav izrecno, da je vse lepo obiležje bistro »Vodice« danes v narodnih rokah, ki so že letos razumele povzdigniti sloves toplega kraja daleč na okrog. Živela delniška kopel!

V mraku se vrnemo v Delnice. V salonu zasačimo muzikalično družbo, ki tamkaj igra in gode delniškemu gospodarju v čast.

Vsa družba rajša zopet v jedilnico; česar se je beg najbolj veselil. »Lačen je bil zopet mož z mano vred«. Spravimo se koj na juho, da se otresemo mraza polnolunskega večera. Predsedstvo prevzame zopet ženin, nevesto pa

posadijo na nasprotni konec, kajti podoba je, da se ta dva najbrž nikoli ne vzameta, da si sta že dvakrat poskusila to srečo - diferenca v letih samo 60 let.

Ženin je res že polnoleten, nevesta še ne.

»Jaz za svojo osebo« nisem prav nič rad pri »komandiranih« večerjaj, ker ne znam jesti, dasi se že vadim okoli 50 let. Najbolj sem se veselil krompirja, ki je bil krasno narezan v kubične centimetre. Žal, da sem bil prenašlo prevaran. Vmes pa so bile nasekane sardine, ki pa jih pregoreče ljubim.

Delniška gospa je imela povsod svoje pozorno oko in me reši ne glede krompirja, temveč glede kostij iz zadrege v dobri veri, da še najdem kaj boljšega, kar se mi pa tudi ni posrečilo. Beg je bil že zdavno gotov, pa tudi pri pijači mi je bil »za cel liter naprej« in Bog zna za koliko cigaret. Sicer smo se pa zelo dobro obnašali. Kost nismo nikamor metali. Ta šport si je dovolil nekoč le perzijski šah, ki je nekoč večerjal pri mogočnemu Viliju, Franclovem prijatelju.

Delniški gospod je imel povoda dovolj, da nas je v laskavih besedah dostojno pozdravil.

Leja pa je imela prevzvišeno nalogo poglobiti se v medicinske študije ter »cepila kože«, ki jih je pa bil deležen le moj levi rokav. Koze se niso prijele. In neljube kozijanske posledice so izostale.

Prihodnja vzporedna točka so bila očala. Preštofirili smo vse domače špegle od najpraprostejših do najmodernejših z obrobjeno roževino.

Ta položaj je koj izrabil beg ter ponovno »sunil« nekaj cigaret v svoj najbližji žep. Mož je Albanec, zato mu je kajenje najpotrebnejša strast.

Prenaglo so minule lepe urice. Vsak je še hitro povedal, kar je še imel na jeziku. Le ženin je večinoma molčal ter škilil na svoj daljni mladostni vis-a-vis, ki pa je le malo upošteval »srčne želje« svojega ženina, ki najbrž nikdar ne bo njen mož. Zadnje približevanje je mogoče edino le še na begovem domu. In moja srčna želja je, da se tudi tudi to zgodi. Pustimo kar nas razdvaja, uvažujemo le to kar nas druži.

To nalogo prepuščam begu in njegovi soprogi.

Bližal se je slavnostni trenotek našega slovesa. Beg mi namigne, naj še eno povem. Spijem brž še bokal »dolenjskega cvička« in vstanem. Grobna tišina. Lepo so me poslušali z velikim potrpljenjem.

V prvi vrsti je veljal pozdrav delničarski trojici, ki nas je trikrat čakala na kolodvoru. In ko je bilo le že preveč solz, ki sem jih izvabljal štirnajsternikom, sem nehal s prošnjo, da pridejo nekoč v delniško podružnico. Sicer pa nikogar nič ne briga, kar imamo mi med seboj.

Na glas pa povem danes, da odlagam mesto starešine, ker sem »zelo dobro« rešil starešinsko misijo ter predam vse svoje agende albanskemu begu Štancaroviču, ki je vlogo tudi že sprejel.

Njegova zlahtovska dolžnost je, da spravi vse pod svojo streho. Harem mora biti kompleten. Ako smo se mi vsi tako daleč »ponižali«, da smo prišli celotno v Delnice, naj se tudi Delničarji tako daleč »povišujejo« da pridejo v — Tirano na selamluk.

In ko se bo bližala Delniška gos-poda begovemu domu, bo že beg sam izza vrha svojega minareta došlecom v pozdrav in počaščenje trikrat slovesno zaklical: »Alah je naš!«

Brzo-brzo

na vlak v Celje
v veletrgovino
R. Stermecki,
kjer kupite letos

SUKNO

za moške in volneno za ženske obleke, parhent, belo, pisano in rujavo platno, kakor tudi vso drugo manufakturno robo po čudovito nizkih cenah. V lastnem interesu se vsakemu priporoča, da enkrat poskusi kupiti v veletrgovini R. Stermecki, Celje. Trgovci engros-cene.

„LASTNI DOM“ V CELJU

registrirana kreditna in stavbena zadruga z omejeno zavezo, Prešernova ul. 15.

Sprejema hran. vloge in jih obr. po 6 1/2% to je 6 50 Din od sto, proti odpovedi do 8 Din od sto. Pri večjih naložbah po dogovoru
Rentni davek plača zadruga ter se ne zaračuni vlagateljem!

Priporočam se za izdelovanje

modernega pohištva

iz vsakovrstnega tuzemskega, kakor tudi inozemskega lesa. Brza in solidna postrežba. 10letna garancija in veliko znižane cene. **Spalne sobe vedno v zalogi!**

Franjo Korun
(Wagner)

Št. Jurij ob Taboru (S. d.).

Na prodaj je malo

posestvo

na Blagovni, s krasnim drevoredom. Več se izve pri Kučanda Florijan, Št. Jurij ob južni železnici. 6—2

MAKS ZABUKOŠEK

krojaški mojster

Celje — Cankarjeva ulica 2
se priporoča. 10—7

Češko

S hlače vino, modrovino, šifon, razno perilo, nogavice itd. itd. ter vse krojaške potrebščine kupite po najnižjih cenah v manufakturni in modni trgovini

Miloš Pšeničnik

(prej Karol Paik)

Celje, Kralja Petra c. 5.
10—8

Dežnikarna Jos. Vranjek

Kralja Petra c. 15. Celje Bivša Graška ul.

priporoča svojo bogato zalogo **dežnikov** domačega izdelka po najnižjih cenah. Sprejema in izvršuje vsa popravila točno in solidno. 21

Oblastv. koncesijonirana posredovalnica za promet z realitetami

A. P. ARZENŠEK IN DRUGOVI

d. z o. z.

CELJE :: Kralja Petra cesta 22 :: **CELJE**

Posreduje pri prodaji ozir. nakupu zemljišč, hiš, vil, gradov, velikih in malih posestev, industrijskih podjetij itd., itd. vestno in točno. 50—18

Ant. Lečnik

urar in juvelir
Celje, Glavni trg št. 4
(prej Pacchiaffo). 65

Pristna vina

se dobe pri Ivanu Bizjak, Prešernova ulica (vhod Zagata št. 1). Cene od 32 do 52 K 10—8 liter.

Priporoča se fotografski in umetno slikarski atelje za modern portret in industrijo

Avg. ČERNE, Celje
Ljubljanska cesta št. 10.

Poveča in slika po vsaki sliki in po naravi v olju, akvarelu, pasteli, tušu in krajini. Slika in založi razglednice od 1000 kom. naprej v eno- in tribarvnem tisku. Restavrira stare slike, umetnine za muzeje, galerije, cerkve, privat, itd. Pridem tudi na dom. (Za fotografije popust). Slike za legitimacije se dobe najhitreje! 18—4 Posebnost A. Černe, patent slikarstvo.

Obiteljska hišica

novi zgrajena, obstoječa iz treh sob, veže, kuhinje in jedilne shrambe, lepo ograjen vrt, na mirnem prostoru, se radi selitve pod vrednostno ceno za Din 150.000—proda. Stanovanje takoj na razpolago. Vpraša in ogleda se Celje, mestni vrt. 2—2

Prvovrstne pšenične otrobe

ima v zalogi

Blagovni oddelek Zadrugne Zveze v Celju.

Ustanov. leta 1899.

R. SALMIČ-CELJE
(NARODNI DOM)

Ogromna zaloga vsakovrstnih ur, zlatnine, srebrnine, briljantov, optike, očal itd. Najnižje konkurenčne cene. Popravila točno in zanesljivo. Kupujem staro zlato in srebro.

Naznanjava cenj. damam, da otvoriva s 1. oktobrom tl.

modni salon

za dame in otroke ter izdelovanje perila v

Gosposka ul. 27, I. - Celju - Gosposka ul. 27, I.

Postrežba točna in solidna.

Konkurenčne cene.

Informacije v trgovini ročnih del Križanič v Vodnikovi ul.

Siter in Križanič

Oglejte si manufakturno trgovino **J. KUDIŠ** Gaberje št. 3

(gostilna Pievčak) nasproti Mestnega mlina

NA DROBNO!

55 50—41

NA DEBELO!

PRIPOROČA

svojim cenjenim odjemalcem veliko množino inozemskega blaga kakor sukno za moške in ženske obleke, cefir, šifon, vse krojaške potrebščine ter raznovrstno manufakturno blago po zelo

nizkih cenah.

Ustanovljena 1884.

Hranilnica mestne občine Celje

Ustanovljena 1884.

52—34

V lastni palači pri kolodvoru.

Stanje hranilnih vlog K 42,000.000.

Vrednost rezervnega zaklada K 8,000.000.

HRANILNE vloge, ki se sprejemajo od vsakogar, uživajo najpopolnejšo varnost in ugodno obrestovanje. Pošne položnice strankam brezplačno na razpolago. Rentno plačuje zavod iz svojega.

SPREJEMA tudi v varno shrambo od strank in sodišč razne vrednostne papirje, vložne knjižice i. t. d. Daje v najem PREDALE v svojih safebiagajnah, tako, da obdrži ključ stranka sama.

OSKRBUJE svojim vložnikom prodajo in nakup vseh vrst vrednostnih papirjev itd. Izvršuje za nje tudi inkaso in druga denarna opravila najkvalitetneje. IZPLAČILA v inozemstvu izredno ugodno in promptno.

Posojila vseh vrst pod najugodnejšimi pogoji. Brezplačna pojasnila in strokovnjaški nasveti v vseh denarnih prasanjih.